

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 21. Den 25 Mai 1799.

Bekjendtgjørelse.

For at faae Haandværksstokken ved Holmen i Kjøbenhavn saa komplet, som den bør være, naar Arbeidet der skal kunne fuldføres, har det kongelige Admiralitets- og Kommissariats-Kollegium fundet fornødent, at lade antage flere Tømmermænd, og, da der maaskee kunde gives Personer uden for Kjøbenhavn, der havde Lyst til at tjene i dette Fag, har bemældte Kollegium ladet udfærdige en trykt Bekjendtgjørelse af de Betingelser, under hvilke Tømmermænd til Hs. Majestæts Tjeneste paa Holmene i Kjøbenhavn blive antagne. Deels paa det at Hensigten, nemlig Kundgjørelse for saa mange som muligt, kan opnaaes, deels med Hensyn til dens statistiske Værd, da den indeholder en Deel af Indretninger ved Holmen og foransførte Haandværksklassers Kaar, meddele vi denne Bekjendtgjørelse her:

1) Den

- 1) Den, som ønsker at antages til Tømmersmand ved Holmene, maa være Skibs- eller Huus-Tømmersmand af Haandtering, eller i det mindste have Haandelaug til at bruge Øren, saa at han kan skjønnes duelig til at blive Tømmersmand; samt ikke være under 18 eller over 40 Aars Alder.

Om sin Dygtighed eller Duelighed haver han at forsyne sig med en kyndig Tømmersmesters Attest; ligesom han og med Stedets Læges Attest skal, efter foregaaende Visitation, bevise: at han er ved fulde Legems Kræfter, og ikke med nogen Svaghed behæftet.

- 2) Opholder han sig uden for Kjøbenhavn, anmelder han sig hos Stedets Øvrighed, som, naar de forommældte Attester ere blevne foreviiiste, antager ham, og meddeler ham frie Reise-Penge her til Staden, hvor han af Holmens Over-Equipagemester ansættes til at aflægge Prøve paa sin Duelighed.

Den, som opholder sig her i Kjøbenhavn, har ver umiddelbart at mælde sig hos Holmens Over-Equipagemester, for at afgive denne Dueligheds-Prøve.

- 3) Enhver, som antages til Tømmersmand, maa, saavidt muligt, være forsynet med det nødvendigste Tømmersmands Redskab, da han, i Henseende til det Manglende, ei kan vente mere, end 3 Rixdaler Forskud.

- 4) I Overeensstemmelse med hans ved den afslagne Prøve befundne Dygtighed eller Duelighed, ansættes han i een af Holmens Tømmermands Klasser, dog ei høiere op, end i den 3die Klasse, i hvor dygtig Tømmersmand han endog maatte være. I øvrigt kan han vente, efter udviist Flid og Duelighed, at gaae frem til videre Befordring fra saavel den 3die, som de andre nedre Klasser.
- 5) Befindes han efter afslagt Prøve aldeles uduelig til Tømmersmand, da dimitteres han, uden at nyde videre i Rejsepenge, eller nogen anden Fordeel.
- 6) Ved Ansættelsen i Klasserne bestemmer han selv sin Tjeneste-Tid, som ei maa være kortere end 5 Aar, med mindre han kommer-udi 3die Klasse, da 2de Aar bliver den korteste Tid, paa hvilken han antages.
- 7) Naar han er ansat i een af foromnævnte Tømmersmands Klasser, saa nyder han uden Hensyn til Klassen, hvori han er ansat, Kost, Maltpenge, Wage, Kvarteerpenge og Mundering, men Dagløn bekommer han alene for hver Dag, han arbejder, efter det, som er reglementeret for enhver Klasse i Særdeleshed.
- 8) I Kosten, som uddeles efter hver Kost-Maaneds Udgang, beregnet til 4 Uger, bestaaer udi:
Flekk (roget eller grønsaltet) for hver Kost-Maaned		5 Pd.	som udgjør aarligen	4 Epd.	1 Pd.
Saltet Drekjød		8 Pd.	som ud-		
gjør aarligen		"	"	=	6 Epd.
					8 Pd.
- Naar

- Naar islandsk Lammekjød gives isteden for Flesk og
 Orefkjød, faaes deraf $13\frac{1}{2}$ Pd., som udgjør
 aarligen = 10 Lpd. $15\frac{1}{2}$ Pd.
 Smør 4 Pd., udgjør aarligen = 3 Lpd. 4 Pd.
 Byggryn $1\frac{3}{4}$ Otkr., udgjør aarligen 2 Skpr. $6\frac{3}{4}$ Otkr.
 Erter 1 Otkr., udgjør aarligen = 1 Skpp. 5 Otkr.
 Rug, fri for Konsumtions- Af-
 gift, $2\frac{1}{2}$ Skpp., udgjør aarligen 4 Tbr. $\frac{1}{2}$ Skpp.
 2. Maltpenge 50 ß , udgjør aarligen = 6 Rdlr. 74 ß
 3. Gage, som betales hver Kalen-
 der-Maaned og udgjør aarligen = 15 Rdlr. 80 ß
 4. Qvarteerpenge, i Tilfælde, at han
 ei haver Huus udi Nyboder, der
 tilligemed Gagen betales hver
 Kalender-Maaned, og udgjør
 aarligen = 4 Rdlr.
 5. Mundering hvert andet Aar, bestaaende af 1
 Kjole, 1 Par Buxer, 1 Par blaae Strømper
 og 32 Skilling Hattepenge.

6. Dagløn for hver Dag, som han arbejder:

i 1 Klasse om Somm. dagligt 20 ß	om Vinteren dagligt 14 ß
i 2 Klasse — — 18 ß	— — 12 ß
i 3 Klasse — — 16 ß	— — 10 ß
i 4 Klasse — — 14 ß	— — 9 ß
i 5 Klasse — — 12 ß	— — 8 ß
i 6 Klasse — — 10 ß	— — 7 ß
i 7 Klasse — — 8 ß	— — 6 ß

9) Som-

9) Sommerdagene regnes fra 1 Marts til den sidste September; og Winterdagene fra den 1 Oktober til den sidste Februar.

10) Af Daglønnen kortes 1 Skilling per Rirsdaler til Kvæsthuset. Ligeledes kortes 24 Skilling aarligt. Hvorimod ikke alene Sommermanden selv, men og hans Kone og Børn nyde, i Tilfælde af Sygdom, frit Tilsyn og Medikamenter.

11) Arbeidstiden er paa Søndage:

1. fra 1 Marts til Midten af September fra Klof. 5 $\frac{1}{4}$ om Morgenens til Klof. 4 om Eftermiddagen, med Hviletid fra Kl. 11 til Kl. 11 $\frac{1}{2}$;
2. fra Midten af September til sidste Februar, efter Aarets Tid, fra Klof. imellem 5 $\frac{1}{4}$ og 8 $\frac{1}{4}$ om Morgenens til Klof. 4, 3 $\frac{1}{2}$ og 3 om Eftermiddagen, og hvori alene gives den nysmældte halve Times Hviletid fra Midten af September til Midten af Oktober.

12) Sommermanden tilstaaes hvert Aar een Maanedes Frihed for Holmens Arbeid, hvilken Frihed tager sin Begyndelse nogle Dage for Jul. Ellers haver han og Frihed for Arbeid de 13 Dage om Aaret, paa hvilke han faaer sin Koft udleveret, samt Fastelavns Mandag og St. Hansdag.

13) 3 Frimaanedene, saavelsom de øvrige Fridage, og ellers, naar han skulde være syg, eller af Equipagemesteren, formedelft grundet Marsag, have erhholdet For-

Forlov, nyder han ligesuldt sin Kost, Maltpenge, Gage, Qvarterpenge og Mundering; men Dagløn erholder han ikke, uden naar han arbejder.

- 14) Saa ofte hans Arbeid i ovenmældte Frimaaned og øvrige Fridage, samt anden Fritid til Hs. Kongelige Majestæts Tjeneste maatte behøves, tilstaaes ham isteden for Dagløn, naar han er

i 1ste Klasse, for hver Times Arbeid,	5 ß
i 2den og 3die Klasse " " "	4 ß
i 4de og 5te Klasse " " "	3 ß
i 6te og 7de Klasse " " "	2 ß

- 15) Er den antagne Tømmersmand gift, kan han ved første Leilighed vente at bekomme Bopæl i Nyboders Huse, der ere indrettede til enten 2de eller 4re Familier saaledes: at hver Familie haver for sig selv 2de Bærelser, og 2de Familier have fælles Kjøkken, Loft m. v., alt imod den taalelige Afgift, at for hver Parti fortes 1. de foransførte 4 Rdlr., som Tømmersmanden er tilstaaet i aarlige Qvarterpenge; 2. 54 Skilling aarligt for Skorstens- og Matte-Renovation; 3. og i Tilfælde, at Beboeren ei selv anskaffer Kaffelovn, 16 Skilling kvartaliter i Leie af den Kaffelovn, hvormed han forsynes.

- 16) Forbliver den antagne Tømmersmand i Hs. Kongelige Majestæts Tjeneste saalænge, at han formedelst Alderdom, Svaghed, eller bekommen Ekade i Tjenesten dimitteres, da bliver ham, efter Omstændighedene,

hederne, hans Tjenestetid og gode Forhold, bestemt Pension, enten med det ovenansførte aarlige Gehalt af Kost og Mundering, samt Kvaltpenge, Gage og Kvarteerpenge (Daglønnen alene undtagen), eller og 8 Rdlr. mindre aarligt, imod at han i begge Tilfælde bliver pligtig til, efter Evne, at forrette let Arbejde i Spaanehaugen; eller og han nyder Pension i Pension, nemlig: 48, 40, 24, 20 eller 16 Rdlr. aarligt; ligesom han og desuden, for udmærket god Tjeneste, kan gjøre sig Haab om, for sin Levetid, at beholde sin havende Bopæl i Nyboder.

17) Ogsaa kan enhver antagen Tømmersmand, som har ver Sønner, der ere 8te Aar gamle, vente at faae disse ved Haandværksstokken ansatte som Dreng, der nyde Rug, og som siden avancere til Dreng i fast Tjeneste, og derefter til Karl eller Svend.

18) I øvrigt skal enhver antagen Tømmersmand, saa længe han staaer i Tjenesten, høre under So-Etatens Jurisdiktion og holde sig Krigsartikels-Brevene, samt udgivne og herefter udgivende Befalinger og Ordres, efterrettelig, alt i Overeensstemmelse med den af ham ved hans Antagelse afflagte Trostabs-Eed.

Efter Admiralitetets Forlangende har Cancelliet, under 18 d. M., tilsendt samtlige Øvrigheder i begge Riger Exemplarer heraf, for at kundgjøre Indholdet, og paalægge vedkommende Embedsmænd, at iagttage det, som deri indeholdes dem vedkommende.

Lov:

Forskrifter.

Under 17 d. M. er igjennem det tydske Cancellie udgivet en Forordning, for Hertugdømmerne Schlesvig og Holsten, Herstabet Pinneberg, Grevsstabet Rantzau og Staden Altona, mod ubevægelige Eiendommers Afhændigelse i død Haand. Dens væsentlige Indhold er følgende: Skjøndt det ei alene er skadeligt for Landets Vel, men endog strider mod almindeligen antagne Statsrets Grundsætninger, naar ubevægelige Eiendomme afhændes i død Haand, og det altsaa af sig selv indsees, at dertil stedse udfordres Tilladelse af Regjeringen, saa finder Hs. Majestæt sig dog, til desto større Sikkerhed og for at forebygge al skadelig Følge af Bekjendtgjørelser, foranlediget til, paa ovennævnte Steder, at sætte denne Regel, ved udtrykkelig Forskrift for Fremtiden, udenfor al Tvivl. Hs. Majestæt befaler derfor, at, paa ovennævnte Steder, aldeles ingen Afhændigelse af adelige eller andre Landgodser, Jorder og Immobilia, i død Haand eller til et authoriseret og bestandigt Selskab eller Kommune, paa nogen Maade, det være i hvilken Form det vil, maa have Sted uden Regjeringens udtrykkelige Tilladelse, uden hvilken den vil være uden Kraft og Gyldighed, og ei heller ved Hævd kunne erholde samme.

I Følge kongelig Resolution, af 22 d. M., er det, ved en Plakat fra Rentekammeret den 24 næstester, be-

bekjendtgjort, at de, i Følge Forordningen af 20 Juni 1788, af den kongelige Kasse for Aaret 1798 forskuds-
viis udbetalte Marschpenge for Landsoldaterne i Dan-
mark, imedens de have været underveis til og fra Ex-
erceerpladsene, blive, naar indeværende Mars Juli-Quar-
tals Skatter erlægges, at udrede med Fem Skilling af
hver Tønde Hartkorn Ager og Eng, og To og en halv
Skilling af hver Tønde Hartkorn Skov- og Mølle-
Skuld.

Justitsag.

Ved Høiesterets-Dom af 19 Febr. d. A., som stad-
fæster de foregaaende Lands- og Bytings-Domme, er
Matros Michael Mac Grath, af St. Croix, for be-
gaaet Mord tilfunden at miste sit Liv m. v. Af Høie-
sterets Indberetning om Sagen erfares de med den for-
bundne Omstændigheder at have været følgende: Den
4 Mai f. A. var Delinquenten, som Matros, ombord
paa en i Havnen ved Christianssted liggende Slup, hvor
der mellem ham og Sluppens Kapitain, Hygn, i An-
ledning af nogle ombord tillige arbejdende Negre, op-
stod en Trætte, der endtes med, at Hygn gik i Land og
hos Politimesteren begjærede Grath arresteret for hans
Opsætsighed. Politimesteren sendte og strax om Ester-
middagen to Betjente, Rasmann og Dohl, til Sluppen
for at afhente ham; men han, som var noget bestjær-
ket

ket og, formedelsst Disputen, i en meget opbragt Sinds-
 Tilstand, tog en Haandspag og slog Rusman i Hovedet,
 saa at denne faldt følesløs ned; til Dihl sagde han, at
 han vilde gjøre det Samme ved ham, dersom han kom
 ham nær. Rusmann døde d. 6 derefter. Disse Om-
 stændigheder ere forklarede af tvende Vidner og bestyr-
 kes ved Delinquentens eget Udsigende i Forhøret, da
 han der har tilstaaet at have med Haandspagen slaaet
 Rusmann i Hovedet, men tillige yttret, at han for-
 tred det og ei havde haft den Hensigt at dræbe Rusman
 eller nogen anden, ei heller gjort sig nogen Tanke om,
 ved Hjælp af saadan Handling at undvige. Det Pas-
 serede har han forklaret at være steet i Passion og at have
 været en Følge af den drukkenskabelige Tilstand, hvori
 han da havde befundet sig, samt at han kun havde kjendt
 Dihl som Politibetjent, men ei Rusmann, hvis For-
 langende, at han skulde følge med, han ei vidste Aarsa-
 gen til og ei havde Lyst til at adlyde. I Hensende til
 Korpus Delikti mangler vel en lovformellig Obduktions-
 Forretning, men Land-Physikus Dr. Addams har i dets
 Sted bevidnet at have fundet Rusmann aldeles sandses-
 løs med en saare betydelig Hævelse paa den venstre øvre
 Part af Hovedet: ved at aabne Huden paa Hævelsen,
 fandtes det venstre Sidebeen meget brækket og den øvrige
 Deel mærkeligt nedtrykt paa Hjernen: efterat et Been
 var udtaget, for at de andre nedtrykte Dele kunde reises
 op, fandtes adskillige løse Stykker, som bleve udtagne,
 hvor

hvorved befandtes, at Bruddet udvidede sig i 3 forskjellige Direktioner. Af disse Kjendetegn slutter Attestanten, at Rasmanns Saar var absolut dødeligt, hvorfor han ansaae Obduktions-Forretningen usornøden. Dr. Barret, der har været meddeelt denne Beskrivelse, har og været af den Mening, at omtalte Saar har været aldeles dødeligt. I Henseende til Generalia har Delinquenten i øvrigt forklaret, at han er fød i Irland, er 32 Aar gammel, har været oplært ved Jordebrug, men siden tjent som Overseer ved adskillige Plantager i Vestindien, indtil han i Aaret 1797, paa en Reise over St. Thomas, kom i Tjeneste sammesteds som Matros. Hans Kapitain giver ham det Vidnesbyrd, at han undertiden opførte sig godt, undertiden slet, var i det Hele et godt Menneske, naar han hindredes fra at følge sin Tilboelighed til Drik.

Efterat denne Sag med alle sine Omstændigheder, samt Høiesterets derom gjorte Indstilling tilligemed de Momenta aggratiandi (Formildelses-Grunde), som kunne komme i Betragtning, har været Kongen foredraget af det danske Cancellie, har Hs. Majestæt, ved Reskript til Regjeringen over de danske vestindiske Øer, af 17 d. M., formildet ovennævnte Høiesterets-Dom saaledes, at Delinquenten M. M. Grath benaades paa Livet, imod at hensættes til Fæstningsarbeid i Kjøbenhavn paa Livstid, og det paa følgende Grunde: 1) at han, ved Gjerningens Udøvelse, ei var ædru men i en beruset og

op.

opbragt Tilstand fra Disputen med Hyn; 2) at der ei findes Spor af Overlæg hos ham eller Intention til Ruzmanns Drab, Instrumentet ei heller egentligen kan kaldes mordet; 3) at til Ruzmanns Saar muligen kan have bidraget et Stød mod Kanten af Vaaden, i hvilken han faldt ned; 4) at det er muligt, da ingen Obduktions-Forretning er holdt, at en anden Dødsårsag kan være kommen til, og 5) at for denne Forbryder, som ei har handlet med Overlæg, Sikkerhed kan erholdes uden Dødsstraf.

Blandede Efterretninger.

Da Præsten ved St. Hans Hospital, Niels Christian Bang Cruse, har viet Indianeren Sinnia Naicker til et lutherisk Fruentimmer, uden at lade sig forevise den befalede Rigtighed, som bør foregaae Vielsen, saa har Cancelliet, under 11 d. M., anmodet Biskoppen over Sjælands Stift, at foranstalte bemældte Cruse for hans Forhold med denne Vielse paa Justitiens Begne tiltalt og dømt.

I Anledning af en til Cancelliet indkommen Forspørgsel, om de Sø-Officerer, der ligge paa Enroullering og forundes en høiere Rang, bør have Qvarterpenge efter deres Rang, eller efter den Post, de foresaae, har bemældte Kollegium under 11 d. M. tilskrevet Stiftamt.

amtmanden over Halsborg Stift, at, da Indquarterings-Reglementet for Land-Staten, der, efter en foregaaende Resolution er antaget som Regel for de Qvarteerpenge, hvilke Enroullerings-Officererne nyde, udtrykkeligen bestemmer i 2 §, at enhver Officeer skal indquarteres efter hans virkelige Charge og ei efter hans Karakter, saa er der aldeles ingen Grund til, at en Sø-Enroullerings Officeer, fordi ham gives en høiere Karakter, skulde nyde Tillæg i hans Qvarteerpenge.

Da der til det kongelige Rentekammer er indkommen Forespørgsel, om det maatte være passeligt: at Greverne og Friherrerne, som selv ere Skiftesforvaltere og ved deres Fuldmægtige tillige lade forrette Skifterne, tillige skulle attestere de af disse, i Overeensstemmelse med Forordningen af 13 Januar 1792 og Plakaten af 17 August samme Aar, forfattede Beregninger; saa har Cancelliet efter derom ført Brevverling med bemældte Kammer, under 18 d. M., tilskrevet samtlige Amtmænd, Grever og Baroner i Danmark, samt Vedkommende i Norge: at saavel disse Beregninger, som de Fortegnelser, der i Overeensstemmelse med Forordningen af 12 Septbr. 1792 ligeledes forfattes, bør af vedkommende Amtmand attesteres.

Da det ofte indtræffer, at der af Kaldsberettigede Kirke-Eiere bortgives Præstekald til Kandidater, som endnu ikke ere 25 Aar gamle, og at saadan deres Mangel i den befalede Alder fjules for Cancelliet, indtil Hs. Majestæts Konfirmation paa Kaldsbrevet er meddeelt; saa har fornævnte Kollegium, under Dags Dato, tilskrevet samtlige Biskopper i Danmark at bestjendtgjøre Kirke-Eierne, at de, førend Kaldsbrev til Præster udfærdiges, maae forvisse sig om, at Kandidaten har den befalede Alder, efterdi intet Kaldsbrev herefter kan ventes konfirmeret, med mindre der med Ansøgningen om Konfirmation tillige fremlægges Døbe-Attest, som gotgjør, at den, der kaldes til Præst, har fyldt sine 25 Aar.

Efter kongelig Resolution, af 15 d. M., ere Arbeidsfolkene paa Kjøbenhavns Toldbod for følgende Vare, naar de klareres til Indførsel, og altsaa baade ind- og udpakkes, tilstaaede af de Klarerende i Arbeidspenge:

For Jern i Arbeid, Øste og deslige . . . 3 Sk.

For Bomuldsvarer, Poppentoier, Kurve-

mager-Arbeid og Penneffær . . . 6 Sk.

For Kammerbug, Linoner og Musseliner . 10 Sk.

Og for Silkevare, Blonder, Baand og Flor 12 Sk.

Alt for 100 Pund.

Ledigt Embede.

Under det danske Cancellie: Sognekalder i
Kallundborg i Sjælland, 440 Rdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 24 Mai er
Kapellan J. E. Krog konfirmeret til Personel-Kapellan
for Bårdals Præstegjæld i Trondhjems Stift.

Under det tydske Cancellie: Den 17 Mai er
Notarius og Botterschout J. Ohrt i Glückstadt beskikket
til adjungeret og succederende Bysoged og Politi-Inspek-
tor sammesteds.

Under Generalitetet: Den 17 Mai er den
ved Liv-Regimentet leste Dragoner hidtil standne Oberst-
Lieutenant, Oberst v. Irmingen, efter Ansøgning, i
Naade affædiget med Pension og General-Majors Ka-
rakteer; i hans Sted er igjen ved bemældte Regiment
Oberst-Lieutenant Piper bestilt til virkelig Oberst-Lieute-
nant; Eskadrons-Chefen, Major v. Mecklenburg, til
Premier-Major; Second-Ritmester, Grev v. Ransau,
til Eskadrons-Chef; Premier-Lieutenant v. Brammer til
Sec Ritmester; Sec. Lieutenant v. Boeckmann til Pres-
mier-Lieutenant; Kornet v. Brockdorff til Sec. Lieuten-
nant, og Kornetterne a la suite v. Hobe og v. Bahren-
dorff forundte Sec. Lieutenants Karakterer; samt v.
Hens

Hennings udnævnt til virkelig Kornet. Ved Norske Liv-Regiment til Gods er karakteriseret Premier-Lieutenant v. Fries udnævnt til virkelig, og Fændrik v. Synnestved til Sec. Lieutenant. Ved Kongens Regiment er Under-Officeer C. J. Monnenkamp beskikket til virkelig Fændrik. Ved Landkadet-Kompagniet er C. F. v. Kirchner ansat som virkelig Kadet i den efter Ansøgning derfra afgangne Kadet Carlssens Sted, og C. F. v. Weybye som Kost-Kadet. Ved Hassle Borger-Kompagni paa Bornholm er den karakteriserede Lieutenant J. P. Munk avanceret til virkelig Lieutenant, i asdøde Lieutenant Wiils Sted; og Under-Officeer E. L. Lund til Fændrik. Stud. Jur. C. Glindt er beskikket til Regiments-Quartiermester ved Husar-Regimentet i asdøde Ritmester v. Hirschfeldts Sted.

Under General-Toldkammeret: Den 15 Mai er Rektor H. West, i Naade og efter Ansøgning, med Bortpenge entlediget fra sit Embed ved Skolen paa St. Croix.

Trykfeil.

No. 20. S. 308 L. 1: a. b og c, læs: b. c og d.

Af denne Tidende udgives ugentligen eet Nummer, der forsendes med de ridende Poster til Norge, de danske Provindser og Hertugdømmene.